

Abstrakt

Cílem práce je podrobně zmapovat současnou situaci v užívání benzodiazepinů na území ČR a následně zjistit možné souvislosti s kvalitou života v jednotlivých regionech. Benzodiazepiny jsou široce předepisovány z mnoha důvodů, především pak pro léčbu úzkosti či nespavosti. Závislost na benzodiazepinech bývá často latentní a nevede tak k sociální segregaci, jako nadužívání ilegálních psychotropních látek či alkoholu.

Je známo, že prostředí, které nás obklopuje, má významný vliv na naše myšlení a prožívání. Naskytá se tedy otázka, jak významný vliv má kvalita tohoto prostředí na lidskou spokojenost, a jak se tato spokojenost odráží na užívání benzodiazepinů. Odpovědi na tyto otázky byly získány zpracováním studie Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti z roku 2016, do které se zapojilo celkem 3601 respondentů. Tato studie byla cílena na užívání návykových látek a hraní počítačových a hazardních her.

Výsledky ukazují, že léky na uklidnění a nespavost, stejně tak jako benzodiazepiny užívají nejčastěji osoby ve velkých městech, naopak nejnižší prevalence užívání benzodiazepinů je v malých obcích. Mezi léky užívané na uklidnění či nespavost jsou benzodiazepiny ze všech hodnocených léčiv stále nejčastěji užívanou skupinou. Jejich užívání přiznalo 73 % respondentů, kteří opakovaně užívali léky na uklidnění či hypnotika. Z výzkumu vyplývá, že ve skupině osob, které neužívají žádné psychoaktivní léky je spokojena se svým životem více než polovina respondentů, načež u uživatelů benzodiazepinů klesá tento podíl na pouhých 29 %. Nejvyšší zastoupení uživatelů je ve Zlínském kraji, kde benzodiazepiny užívá 12,9 % obyvatel. Z výsledků je však patrné, že hodnota indexu kvality života jednotlivých krajů s mírou užívání benzodiazepinů příliš nekorresponduje. Získané výsledky, by bylo možné využít k cílené intervenci ve Zlínském kraji a na Vysočině, kde jsou benzodiazepiny předepisovány nejčastěji.

Klíčová slova

benzodiazepiny, psychotropní léky, kvalita života, závislost, nadužívání, regiony